

1. PEATÜKK

Sel külmal jaanuarikuu teisipäevahommikul juhtus midagi harukordset. Ilma eelneva kokkuleppeta ilmus Nero Wolfe'i vana pruunist liivakivist maja ukse taha Lääne 35. tänaval inspektor Cramer, kes istus pärast Wolfe'iga kätlemist punasesse nahktugitooli ja ütles otse välja: «Astusin läbi, et teilt üht väikest teenet paluda.»

Enneolematu oli see, et ta seda ise tunnistas. Turt-satasin valjusti. Cramer heitis mulle terava pilgu ja küsis, kas minuga on kõik korras.

«Jah, söör,» ütlesin viisakalt. «Te lihtsalt vapustasite mind. Kui palju kordi olen ma teid näinud siia tulemas mõnda teenet nõudma või välja pressima... See oli praegu tõesti ehmata-» Lõin käega. «Aga mis seal's ikka.»

Crameri igipunane nägu läks tooni võrra tumedamaks, õlad pinguldusid ja sinakashallid silmad tõmbusid pilukile. Siis ta aga taipas, et ma üritan teda marru ajada, ja hoidis end vaos. «Kas teate, kelle arvamust teist ma tahaksin kuulda? Darwini. Kus teie küll jõlku-site, kui evolutsioon toimus?»

«Ärge kakelge,» torises Wolfe oma laua tagant. Kindlasti oleks talle meeldinud näha minu või Crameri nina verd jooksmas, aga ta ei sallinud, kui teda häiriti London Timesi ristsõnamõistatuse lahendamise juures.

Wolfe kortsutas Crameri poole kulmu. «Millist teenet te soovite?»

«Mitte midagi kontimurdvat,» sõnas Cramer rahunenult. «Üks pisiasi ühe mõrvajuhtumi juures. Nädal aega tagasi leiti 19. tänava piirkonnas jõest ühe mehe laip. Tema nimi...»

«Leonard Dykes,» sõnas Wolfe järsult, sest tahtis oma ristsõna enne lõunat valmis saada. «Neljakümneaastane, töötas ühes advokaadibüroos ametnikuna. Vees oli ta olnud kaks päeva. Teda oli mitu korda pähe löödud, aga ta suri uppumissurma. Eile õhtuks polnud veel kellelegi süüdistust esitatud. Ma loen uudiseid.»

«Lugeda te oskate,» torkas Cramer vanast harjumusest, aga taipas, et see oli ebaviisakas, ja naeratas lepitavalt. Kui ta vaid tahtis, oskas ta naeratada küll. «Pole süüdistust, samuti pole meil vähimatki aimu, kellele seda esitada. Me oleme teinud kõik, mis meie võimuses, ja nüüd oleme ummikus. Ta elas Sullivani tänaval pisikeses korteris. Kui me sinna jõudsime, oli keegi selle põhjalikult läbi otsinud. Meie ei leidnud sealt midagi, millest abi oleks olnud. Ainult ühe asja, millest me tahaksime aru saada.»

Ta pistis käe põue ja tõmbas välja ühe ümbriku, millest võttis paberilehe. «See oli ühe juturaamatu vahel. Võin teile öelda selle raamatu pealkirja ja lehekülgede numbrid, aga ma ei usu, et sellel oleks tähtsust.» Ta kummardus ettepoole ja sirutas käe välja. «Vaadake seda.»

Wolfe lasi silmadel paberist üle libiseda. Kuna minu amet nägi ette kõige kabinetis toimuvaga kursis ole-

mist, et vajaduse korral patuoinaks jääda, läksin Wolfe'i laua juurde ja ta andis paberi mulle.

«See on Dykesi kirjutatud,» ütles Cramer. «Paberi-leht ise on rebitud tema toas olnud märkmeplokist. Lauasahtlis oli selliseid märkmeplokke veel.»

Uurisin asja. Tegemist oli tavalise kuus korda üheksa tolli mõõdus valge märkmepaberiga. Kõige üles oli korraliku püstise käekirjaga kirjutatud ja alla kriipsutatud: «Katsetus.» Selle all oli järgnev nimekiri:

Sinclair Meade
Sinclair Sampson
Barry Bowen
David Yerkes
Ernest Vinson
Dorian Vick
Baird Archer
Oscar Shiff
Oscar Cody
Lawrence McCue
Mark McCue
Mark Flick
Mack Flick
Louis Gill
Lewis Gill

Andsin paberi Cramerile tagasi ja istusin oma laua taha.

«Noh?» küsis Wolfe kärsitult.

«Olin teel jaoskonda ja astusin läbi, et teile seda näidata.» Cramer voltis paberilehe kokku ja pani ümbrikus-

se. «Mitte et teilt abi paluda. Arvatavasti pole sellel mõrvaga mingit pistmist. Aga see ajas mind segadusse ja ma hakkasin mõtlema, mida teie selle kohta ütlesite. Viisteist Dykesi kirjutatud nime, millest mitte ühtegi pole telefoniraamatutes! Ega ka kusagil mujal. Me ei suuda leida ühtegi meest selles nimekirjas. Ükski Dykesi sõber ega töökaaslane pole varem neist kuulnud. Vähemalt nii nad väidavad. Muidugi pole me neid üle riigi taga otsinud, aga Dykes oli puhastverd newyorklane, kellel polnud eriti mingeid sidemeid teiste osariikidega. Mis pagana nimed need sellised on?»

Wolfe mühatas. «Ta mõtles need välja. Ta otsis varjunime. Kas siis endale või kellelegi teisele.»

«Selle peale me tulime ise ka. Kui see nii ka on, siis pole ühtegi neist kasutatud.»

«Aga otsige veel, kui arvate, et sellest kasu on.»

«Jah, muidugi. Aga me oleme kõigest inimesed. Ma lihtsalt mõtlesin, et näitaks neid geeniuusele ja vaataks, mis juhtuma hakkab. Geeniuuste puhul ei tea ju kunagi.»

Wolfe kehitas õlgu. «Mul on kahju, aga midagi ei juhtunud.»

Cramer tõusis püsti. «Noh, ma vabandan väga, et kulutasin teie aega ilma teile maksmata.» Ta oli vihane, aga seda ei saanud talle pahaks panna. «Ärge tulge mind välja saatma, Goodwin.»

Ta pööras ringi ja marssis kabinetist välja. Wolfe kummardus oma ristsõna kohale, kortsutas kulmu ja võttis pliiaatsi.